

1. Тялото и възприемането на света

Живото тяло оформя света. Разликите между световите могат да се видят в един свят като разлики между телата на живите същества. Тяло с очи оформя един зрим свят. Тяло с ултразвукови уши оформя един ултра-звук свят. Тяло с фасетъчни очи оформя зримост, различна от тази на бозайниците.

Това, което живата форма живее като свят, е хоризонт от възможности. Светът се подрежда и с нашето проумяване. Сърцето работи, очите гледат, светът се събужда всяка сутрин и без да сме го проумели. Но все пак животът не е гарантиран и неговата подвъпросност се ограничава в актовете на проумяване. Умът стига донякъде. Целият свят може да се разстрои, да се сгромоляса. Всяка минута той изтича, отслабва заедно с потока на нашия живот. Светът остава изумителен. Няма яснота по въпроса защо сме тук и защо сме такива. Надежда ни дават усилията на ума, който прониква и показва защо едни неща са така в зависимост от други неща в този свят. И чак тогава идва силното изказване, точните думи, мощните концепции. Светът се проумява, а след това да се обяснява или разбира.

Но защо светът трябва да се проумее? Проумяването следва възприемането и го усилва. Проумяването повишава силата на живота. Да проумеем времето или това, което се нарича време, потока на живота, значи да проумеем и формата на света.

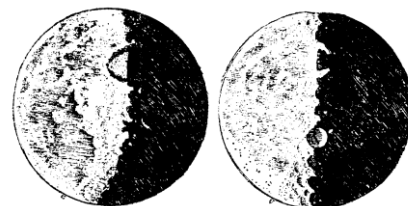
2. Наблюдението.

С акта на наблюдение се преминава от живото възприятие към артефакта наука. То дава първия текст в опитната наука. Наблюдението е първа научна операция. То изразява възприятията в понятия. Възприеманото положение на стрелката на измерителния уред се изразява ('интерпретира') като стойност на величина. Наблюдението о-пределя (а не задава) какво е налице в света, който науката описва и обяснява.

3. „Въоръженото око“.

Окото може да се въоръжи с уреди. Те продуцират увеличен образ. Усилват определеността на възприятието. Микроскопът, който е насочен към близки, но малки обекти, и телескопът, насочен към далечни, големи, правят едно и също. Те увеличават образа.

Луната през телескопа на Галилей

Във всички тези случаи се запазват възможностите на тялото за възприемане. Не се усилва окото, ухото или обонятелния орган. Не се преобразува 'усещането'. Това е трудно за разбиране. Ако няма външни предмети вън от възприятието, ако предметите са във възприятието, тогава излиза, че самите предмети някак се 'усилват'. Но нима Луната не си е там някъде далеч от нас и нима телескопът не увеличава само нейния образ? Несъмнено в телескопа се създава образ на луната. Но това не се отнася за луната каквато я виждаме.